

Naaskelsaba

Mis see on ja kuidas sellest vabaneda?

Naaskelsabad on levinud parasiidid ja igaüks meist võib nakatuda. Lastel on naaskelsabatõbi siiski sagedam kui täiskasvanutel. Naaskelsabad on umbes 1 cm pikkused heledad niidijuppe meenutavad peenikesed ussid. Neid võib näha väljaheite pinnal või päraku läheduses. Naaskelsaba on ainult inimese parasiit. Seetõttu pole näiteks koduloomade väljaheidetest või lumest võimalik nakkust saada. Nakatuda võib siis, kui naaskelsaba munad jõuavad saastunud kätelt suhu. Sümptomid on päraku sügelus ja punetus. Kui laps on nakatunud, siis magab ta sageli rahutult ja kratsib päraku ümbrust.

Naaskelsaba eluring

1. Keskkonnast kätele, kätelt suhu ja edasi soolestikku

Ussimune on sattunud näiteks rätikutele, voodipesule, mänguasjadele ja isegi lemmikloomade karvastikule. Munad võivad elus püsida mitu päeva, isegi nädal aega.

2. Munast kuni ussini soolestikus

Soolestikus areneb igast munast umbes ühe kuu jooksul uss. Ussi eluiga on ligikaudu 1–3 kuud.

3. Uss siirdub päraresse.

Emasuss liigub inimese magamise ajal pärakuümbruse nahale, kinnitab sinna oma mikroskoopilised munad ja naaseb seejärel sageli soolestikku. Sügeluse tõttu kratsitakse une ajal päraku piirkonda, mistõttu ussimunad satuvad riieteile, eriti aga kätele ja küüntele alla, kust need jõuavad kergesti suhu. Sel viisil jätkub munade (= tulevaste usside) eluring. Nakkus võib samal inimesel kesta kaua aega, kui munad kanduvad pärapuirkonnast küüntele alla või sõrmeotstele ja sealt suhu.

Raviprotseduurid

Ravimid

- Naaskelsabatõve ravim on Pyrvin, mida saab apteegist osta ilma retseptita. Järgige pakendil olevaid juhiseid.
- Peale nakatunu tuleb samal ajal ravida ka tema pereliikmeid.
- Ussid surevad ravi ajal soolestikus, kuid munad jäävad elujõuliseks ja võivad ikkagi ussideks areneda. Seetõttu on sageli vaja ravi 1–2 nädala pärast korrata. Sellisel juhul antakse ravimit ainult nakatunud inimesele.
- Pikaajalise nakkuse korral võib arst kaaluda retseptiravimi määramist.

Vajalikud meetmed lisaks ravimitele taasnakatamise vältimiseks

- Kuna ussimune leidub otse päraku ümbruses, on vaja nii seda piirkonda kui ka käsi hoolikalt pesta.
- Rõhutage lastele kätepesu tähtsust. Käsi tuleb pesta põhjalikult vähemalt pärast tualetis käimist ning enne sööki ja vahepalasid (krõpsud vms).
- Jälgige, et laste küüned oleksid lühikeseks lõigatud ja küünealused puhtad.
- Peale tableti võtmise tuleb vahetada aluspesu, öösärki, rätikuid, padjapüüre ja voodipesu. Pange need pesemiseks otse pesumasinasse ja vältige nende mõttetut raputamist.
- Mõistlik on vahetada aluspesu ühe nädala jooksul kaks korda päevas.
- Magamistuba tuleb puhastada eriti põhjalikult. Tõmmake madratsid, tekid ja padjad tolmuimejaga üle või õhutage neid. Põrandad ja muud pinnad tuleb tolmuimejaga üle käia ning pesta. Puhastage kokkupuutekohad, näiteks ukseingid ja valguslülid.
- Kindlasti pöörake tähelepanu sellele, et tualettruum oleks puhas, eelkõige WC-poti loputusnupp, prill-laud, valguslüliti ja ukselink.
- Pärast mähkmete vahetamist puhastage mähkimislaud. Pange kasutatud mähkmed otse prügikasti.
- Puhastage mänguasjad.
- Esimese ravikorra järel on lapsel lubatud minna päevahoidu või kooli.